

Yargının Etkinliği Bürosu

2024 Yılı Faaliyet Raporu

HAZIRLAYANLAR

Atila ÖZTÜRK
Genel Sekreter

Ramazan AKIN
Genel Sekreter Yardımcısı

Dr. Emine Burcu GÜLERSOY
Tetkik Hâkimi

Seydi KIRMIZI
Tetkik Hâkimi

Aralık 2024

YARGININ ETKİNLİĞİ BÜROSUNUN AMAÇLARI

Mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı gözetilerek, yargılama faaliyetlerinin içeriğine ve süreçlerine müdahale edilmeksizin, merkezden UYAP ekranları aracılığıyla;

- Sayısal veriler üzerinden belirlenen kriterlere göre mahkemelerin ve Cumhuriyet Başsavcılıklarının etkinlik ve verimliliğini dönemler hâlinde değerlendirmek (Bu kapsamda yıllık genel ve birim/konu/mahal bazında gelen-çıkan-kalan iş verilerinin analizi suretiyle hâkim-savcı kadro dağılımının ve birimlerin ortalama verilere kıyasla performanslarının tespiti yapılarak ortaya çıkan sonuca göre yeni mahkeme kurulması veya hâkim-savcı ihtiyacının belirlenmesine yardımcı olacak çalışma raporları hazırlamak, hazırlanan raporların sonuçlarına göre tesis edilecek işlemler yönünden ilgili birimlerle koordinasyonu sağlamak),
- Uzun süren soruşturma ve davalara ilişkin süreçlerin ve nedenlerinin erken aşamada tespitine yardımcı olmak (ülke genelinde ve yargısal birim bazında hazırlanan çalışmalar ile temizleme oranı ve dosya kapatma sürelerinin mahkeme türü ve atama bölgelerine göre belirlenerek olağandışı iş birikiminin, dönemsel/bölgesel farklılıkların ve iş yoğunluğundaki ani değişimlerin erken aşamada tespiti ve gerekli önlemlerin alınmasını sağlamak, ayrıca dava süreçlerinde ve karar aşamasında yasal sürelerin aşıldığı durumlara ilişkin önlemler almak),
- Hedef süre uygulamasına riayetini takip edilmesi ile hedef süreyi aşan dosyalara yönelik önlemlerin alınmasını temin etmek suretiyle,

Makul sürede yargılanma hakkını güçlendirmektir.

2024 YILI FAALİYETLERİ

1-Hazırlanan Raporlar

Genel İş Yüğü Raporu

Bölge ve Birim İş Ortalamaları (Mahkemeler ve CBS)

Cumhuriyet Başsavcılığı Mahaller İş ve Kadro Analizi

İl Bazlı Analiz Raporları

Olumlu Performans Çalışmaları

Gelecek Yıllar İş Perspektif Raporu

Hâkim-Savcı Bazlı 5 Yıllık Verimlilik Raporu

Kişisel Performans Analizleri (200 kişi)

2-Uzun Süren Yargılamaların Hızlandırılması İçin Yapılan Faaliyetler

Yazımı Geciken Kararlara İlişkin Faaliyetler

Uzun Süren Dosyaların Tespitine İlişkin Faaliyetler

Çalışma grubu faaliyetleri

3-Hedef Süreye İlişkin Faaliyetler

Hukuk davalarında hedef süreye ilişkin faaliyetler

İdari Yargıda Hedef süreye ilişkin faaliyetler

4-HSK İç İşlemlerine İlişkin Faaliyetler

HSK Genel Sekreterlik Bürolarına İlişkin Faaliyet Raporu

İş istatistikleri paylaşımı ve talep üzerine verilen görüşler

Kurum Çalışanları Niteliğinin Arttırılmasına Yönelik Faaliyetler

5-Büronun Etkinliğine İlişkin Faaliyetler

Büronun İç İşleyişine Yönelik Faaliyetler

E-mailden gelen önerilerin ve internet sitesinin takibi

CEPEJ çalışmaları takibi

Ekran geliştirilmesi ile yapay zekâ alanındaki faaliyetler

1- HAZIRLANAN RAPORLAR

-Genel İş Yükü Raporu: Bu rapor, ülke genelinde ilk derece ve istinaf mahkemeleri ile CBS'lerdeki genel ve mahkeme türü bazlı iş sayıları (devir, gelen, çıkan, kalan) ile temizleme oranlarını bir önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırmalı olarak göstermektedir. Ocak ve Eylül aylarında iki rapor hazırlanmıştır. Ocak ayı raporu Kurul üyelerine haricen dağıtılmış, Eylül ayı raporu 16.10.2024 tarihinde sunularak Genel Kurulda değerlendirmeler yapılmıştır.

-Bölge ve Birim İş Ortalamaları: İlk derece adli ve idari yargı birimleri ve CBS'ler yönünden 2023 yılı verileriyle bölge bazında ve mahkeme türlerine göre toplam iş sayıları ile hâkim-savcı başına düşen iş sayıları ortalamaları elde edilmiştir. Tespit edilen bu verilere göre iş birikimi olan ve buna göre ilave mahkeme kurulması gerekenler ile hâkim-savcı fazlası veya ihtiyacı olan birimler belirlenmiştir. Hazırlanan rapor 24.04.2024 tarihli Hâkimler ve Savcılar Kurulu Genel Kurulu'na sunulmuştur. Genel Kurul kararıyla atama, kararname, yetki, strateji, şikayet ve disiplin büroları ile HSK Teftiş Kurulu Başkanlığı'na gönderilmiştir. Ülke bazında ilk defa tespit edilen bölge ve mahkeme türüne göre referans alınabilecek bu veriler Kurul'un internet sitesinde yayınlanarak kamuoyu ile paylaşılmıştır.

-Cumhuriyet Başsavcılığı Mahaller İş ve Kadro Analizi: 2023 yılı verileri ile Cumhuriyet Başsavcılıklarının bölge bazında her bir mahalde iş sayılarının gözetilerek performanslarının analiz edilmesini sağlayan rapordur. Mahalde görev yapan Cumhuriyet Başsavcıları, vekilleri ve Cumhuriyet savcı sayılarıyla o mahalde bulunan mahkeme sayıları, cezaevi kapasite sayısı ve infaz dosya sayıları dikkate alınmak suretiyle her birim analiz edilerek mahallerin temizleme oranları ve iş durumları tespit edilmiştir. Bu verilerin bölge ortalamalarındaki iş sayıları ve HSK Genel Kurulunun belirttiği bir Cumhuriyet savcısının bakabileceği iş miktarı ile karşılaştırılması suretiyle o mahalde Cumhuriyet Savcısı ihtiyaç veya fazlası olup olmadığı belirlenmiştir.

-İl Bazlı Analiz Raporları: İlk derece mahkeme ve Cumhuriyet Başsavcılıklarının 2023 yılı verileriyle ilin merkez ve bağlı ilçelerinin iş ve kadro durumunun analiz edilerek bölge ortalamalarına göre performanslarını tespit eden raporlardır. Bakanlık tarafından toplantılarda kullanılması için bilgi amaçlı paylaşılmıştır. Ayrıca Ankara, İzmir, Adana, Bolu, Şanlıurfa, Düzce, Malatya illeri raporları da düzenlenmiştir.

-Olumlu Performans Çalışmaları: Mahkeme türüne ve bölgesine göre, ihtisas durumu/bölünmüş yetki vb. durumları gözetilmek kaydıyla iş sayıları tüm değişkenler yönünden bölge ortalamalarının üstünde olanlar arasından en olumlu durumdaki ilk üçer mahkemenin belirlenmesini öngören çalışmanın taslağı hazırlanmıştır. İlgililerin taltifi yönünden olası ihtimaller yönünden değerlendirmeler devam etmektedir.

-Gelecek Yıllar İş Perspektif Raporu: 2023 yılında 2022 yılı verilerine göre meydana gelen her mahkeme türündeki iş artış oranlarının sabit kalacağı varsayımıyla ilerideki 3, 5 ve 10 yıllık süreçte mahkemelerin tür bazında iş sayılarının her bölgede hangi rakamlara çıkacağını öngörmeyi amaçlayan bir tahmini beklenti raporudur. Rapor kesinlik kazanmamış ve üzerinde teyit açısından çalışmalara devam edilmektedir. Yeni yılda yenilenmesi planlanmaktadır.

-Hâkim-Savcı Bazlı 5 Yıllık Verimlilik Raporu: İlk derece mahkemeleri ve CBS'lerde görev yapan hâkim ve savcılar yönünden son 5 yıllık süreç içerisinde hâkim/savcı başına gelen, çıkan ve kalan dosya sayılarına göre genel performansın izlendiği rapordur. Her yılın son kadro cetveline göre hazırlanan rapor, süreç içerisinde yeni atanan hakim/savcıların iş dağılımına etkisini ve performansın 5 yıllık değişim trendini göstermektedir. Aralık ayında hazırlanan raporun, genel kadro açısından hâkim-savcı ihtiyaçlarının belirlenmesi ve ilerideki 5 yılın öngörülmesi açısından faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

-Kişisel Performans Analizleri (200 kişi): Genel Kurul tarafından ilan edilen müfettişlik görevine başvurusu olan hâkim-savcıların performanslarının ölçümü için İnsan Kaynakları Bürosu ile birlikte diğer bürolardan da yardım alınmak suretiyle hazırlanan raporlardır. İlgilinin geçmişte görev yaptığı mahkemelerdeki baktığı ve çıkardığı iş sayılarının emsali bölge ortalamalarına göre durumu ve yargılama sürelerine riayeti, terfileri, geçirdiği soruşturmalar, görev yaptığı mahaller ve görevler, teftiş notları, akademik çalışmaları, işe devam durumları vb. unsurlar değerlendirilmek suretiyle ilk defa hazırlanan bu raporlar Hâkimler ve Savcılar Kurulu Genel Sekreterliğine sunulmuştur. İlgililerin atamaları yönünden Genel Sekreterlik ve Genel Kurulca Müfettişlik alımında bu raporlardaki veriler değerlendirmede esas alınmıştır. Bu konuda 2023 yılında ilgili birimin talebi üzerine yaklaşık 200 kişilik çalışma hazırlanmıştır.

2-Uzun Süren Yargılamaları Hızlandırmak İçin Yapılan Faaliyetler

a- Yazımı Geciken Kararlara İlişkin Faaliyetler

Karar verildiği halde gerekçeli kararın yazımı için öngörülen yasal süreyi uzun süre aşmış olan mahkemeler ve dosya sayıları tespit edilerek HSK Genel Kurulu'na sunulmuştur. 24.04.2024 tarihli HSK Genel Kurulunda karar ile belirlenen limitler dahilinde yasada öngörülen yazım süresi aşıl原因 toplam 1.375 adet karara ilişkin 30 mahkeme hakkında HSK Şikâyet Bürosu'na disiplin yönünden bildirimde bulunulmuştur.

Aynı şekilde karar verildiği halde gerekçesinin yazımı uzun süre geciken kararlar ile ilgili alınan yeni rapor 16.10.2024 tarihli Genel Kurul'a sunulmuştur. Genel Kurulca belirlenen limitler dahilinde yasal süreyi aşan 1.213 karar ile ilgili toplam 26 mahkeme hakkında HSK Şikâyet Bürosu'na disiplin yönünden bildirimde bulunulmuştur.

Diğer yandan, yazımı geciken ve ancak Genel Kurulca bu gecikmenin daha az olması nedeniyle şimdilik ihbarda bulunmayı gerektirmeyeceği 16.10.2024 tarihli Genel Kurul'da takdir edilen toplam 1.799 karar ile ilgili 191 mahkemenin bağlı olduğu komisyonlara yazı gönderilerek gecikmenin gerçek olup olmadığı, personel eksikliği vs. bir eksikliği vs. gibi bir eksiklikten veya sistemsal bir hatadan kaynaklanıp kaynaklanmadığı ve öngörülen yazım süresi hakkında bilgi istenilmiştir.

Karar yazımında gecikmelere sebep olduğu anlaşılan hâkim ve savcılar açısından eğitim alınabilmesini teminen önümüzdeki yılda Genel Kurula ve Dairelere sunulacak tekliflere esas olmak üzere HSK Meslek İçi Eğitim Bürosu'na yazı gönderilerek 2025 yılı Türkiye Adalet Akademisi eğitim programlarında karar yazımlarında süre konusunu vurgulayan içeriğin müfredata dahil edilmesinin faydalı olunacağı bildirilmiştir.

Bu çalışmanın sonucunda birçok mahallin geciken gerekçeli kararlarını hemen yazdığı görülmüş, ve kendilerinden bundan sonra süreye riayet edeceklerine ilişkin olumlu dönüşler alınmıştır.

b- Uzun Süren Dosyaların Tespitine İlişkin Faaliyetler

Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü'nden UYAP veri tabanında kayıtlı 10 yıldan uzun süren dosyaların tespiti amacıyla yazıyla bilgi talep edilmiştir. Söz konusu dosyaların makul sürede yargılanma hakkının ihlaline yol açabilecek nitelikte olması nedeniyle çözüme yönelik alınacak tedbirler hakkında çalışma yapılması planlanmaktadır.

c- Çalışma Grubu Faaliyetleri

- 24.04.2024 tarihli Genel Kurul kararı ile yargının etkinliğinin ve verimliliğinin artırılması amacıyla iş birikmesinin, gecikmelerin ve sorunlu alanların tespiti ile 2018 yılında belirlenen Genel Kurul iş sayılarının güncellenmesi için bir çalışma grubu oluşturulmasına karar verilmiştir.
- Çalışma grubu farklı bürolardan toplam 9 hakimimizin katılımıyla Gen. Sekreter Yrd. Sn. Ramazan AKIN başkanlığında iki toplantı gerçekleştirmiştir.
- 2023 yılı Bölge ortalamaları ve mahal verileri çalışma grubu tarafından incelenmiş, sorunlu alanlar belirlenmiş, mahkeme türleri paylaşılmıştır.
- Mahalden alınacak bilgilere ihtiyaç duyulması üzerine görüş ve öneri formu hazırlanmış, 38 Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonu Başkanlığı ile 15 Cumhuriyet Başsavcılığı'na resmi yazı gönderilmiş, kendilerinden mahallerinde belirtilen mahkeme hakimliklerinde görev yapanların görüşleri alınarak, belirtilen hususlarda yazılı görüşlerin rapor halinde sunulması için 27.12.2024 tarihine kadar süre verilmiştir.
- Gelen cevapların değerlendirilerek yapılacak çalışmanın sonunda elde edilen verilerle birlikte iş sayılarının güncellenmesi ve mahkeme türlerine göre sorunlar ve çözüm önerilerinin raporlanması planlanmaktadır.

3- Hedef Süreye İlişkin Faaliyetler

a) Hukuk davalarında hedef süreye ilişkin faaliyetler

- Hukuk ekranlarına yeni eklenen dava türlerine yönelik hedef sürelerin belirlenmesine ilişkin olarak Teftiş Kurulu ve ilgili büroların görüşü alınarak HSK Genel Kurul'a sunulmuş, Genel Kurul'da belirlenen sürelere ilişkin görüşler HSK görüşü olarak Adalet Bakanlığı'na iletilmiştir.

b) İdari Yargıda Hedef süreye ilişkin faaliyetler

- İdari Yargıda Hedef Süreye Uyum Raporu hazırlanarak HSK Genel Kurulu'na sunulmuştur.
- İdari yargıda var olan hedef sürelerin güncellenmesi, yeni dava türlerinin hedef sürelerinin belirlenmesine yönelik olarak Teftiş Kurulu ve ilgili büroların görüşü alınarak HSK Genel Kurulu'na sunulmuş, Genel Kurul'da belirlenen sürelere ilişkin görüşler HSK görüşü olarak Adalet Bakanlığı'na iletilmiştir.

4-HSK İ İşlemlerine İlişkin Faaliyetler

a) **HSK Genel Sekreterlik Bürolarına İlişkin Faaliyet Raporu:** Tüm bürolardan edinilen istatistiki güncel verinin raporlandığı çalışmadır. Özellikle yeni görevlendirmeler sonrası ihtiyaç halinde büromuzca hazırlanmaktadır.

b) **İş İstatistikleri Paylaşımı ve Talep Üzerine Verilen Görüşler:** Yabancı heyetlerin Kurulumuzu ziyaretleri öncesinde talep üzerine genel istatistikler hazırlanmaktadır. Kurulun ilgili bürolarının çalışmalarında değerlendirilmek üzere ihtiyaç duyulan konulara özgü veriler iletilmektedir. Büromuzca yapılan çalışmalar sonucu ortaya çıkan mevzuatla ilgili hususlar HSK Mevzuat İşleri Bürosu'na iletilmekte, çeşitli konularda Mevzuat Bürosundan gelen görüş talepleri cevaplandırılmaktadır. Adalet Bakanlığı'na büromuz çalışmalarına ilişkin bilgi notları gönderilmektedir. Ayrıca Adalet Bakanlığı Mevzuat Genel Müdürlüğü ile yapılan toplantılarda büromuzun mevzuat altyapısının güçlendirilmesine yönelik 6087 sayılı Kanuna ek hüküm önerilmiştir.

c) **Kurum Çalışanları Niteliğinin Arttırılmasına Yönelik Faaliyetler:** HSK'nın kurumsal yapısının güçlendirilmesi amacıyla makam sekreterleri, makam şoförleri ve korumalara yönelik "Makam Çalışanları El Kitabı" hazırlanmıştır. Gerek Kurul'un dış kurumlarla ilişkilerinde gerekse Kurul'umuzu ziyaret eden hâkim ve savcılarımızın iletişimlerinde daha etkin ve kalite standartlarına uygun yöntemlerin esas alınmasını temin etmek amaçlanmıştır. Hazırlanan kitapçığın basımı ve dağıtımı için Genel Sekreterlik İdari İşler ve İnsan Kaynakları Bürosuna gönderilmesi planlanmaktadır.

5- Büronun Etkinliğine İlişkin Faaliyetler

a) **Büronun İ İşleyişine Yönelik Faaliyetler:** Büronun yeni bir büro olması nedeniyle birçok çalışmaya ilişkin yapılan faaliyetler ilk örnek teşkil ettiğinden şablon çalışma örnekleri ile Komisyonlara yazımı geciken kararlara yönelik olarak gönderilen bilgi isteme yazıları, ihbarlara ilişkin veriler ve görüş/öneri isteme yazıları gibi konuların kaydedildiği örnek bir veri tabanı oluşturulmuştur.

b) **E-mailden Gelen önerilerin ve İnternet Sitesinin Takibi:** Bromuzun iletişim kanalına gelen yargının etkinliğini sağlayacak öneriler değerlendirmeye alınmaktadır. Ayrıca HSK internet sitesi içerisinde büromuza ayrılan kısımda hazırlanan raporların yayınlanması ve sitenin güncel tutulması amacıyla içeriği takip edilmektedir.

c) **CEPEJ alışmaları Takibi:** CEPEJ tarafından yayınlanan raporlar, performans analiz ltleri gibi yayınlar takip edilmekte, Kurul temsilcisi olarak ve ayrıca Adalet Bakanlığı tarafından CEPEJ çalışmalarına katılan hkimler ile irtibatlı olarak çalışılmaktadır.

d) **Ekran Geliştirilmesi ve Yapay Zek Alanındaki Faaliyetler:** Yargıda yapay zekanın sağladığı olanakların kullanılması amacıyla Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü ile 3 toplantı yapılmış, özellikle karar yazımı konusunda yapay zeka destekli sistemler üzerinde işbirliği yapılması öngörülmüştür. Öte yandan Bromuza tanımlı Performans Ekranının geliştirilmesi amacıyla Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü ile yazışma ve görüşmeler yapılmaktadır.

PLANLANAN FAALİYETLER

- Yazımı geciken kararlar yönünden belirlenecek hakimlerle ilgili eğitim planlaması yapılması,
- Yargının Etkinliği ve Verimliliğini Artırmak ile Yargı Süreçlerini Hızlandırmak Amacıyla HSK ile İşbirliği Çalıştayı planlanması,
- Çalışma grubu bulgularının raporlanması,
- Genel Kurul iş sayılarının güncellenmesi amacıyla rapor hazırlanması,
- Yıllık Ortalama Kadro ve İş cetvellerine göre mahallerde eksik/fazla mahkemelere ilişkin çalışma yapılması,
- İhtisas mahkemelerinin performans analizi raporu hazırlanması,
- Olumlu performans çalışmaları,
- Gelecek yıllar (3-5-10 yıl sonrası) iş sayılarının 2024 verilerine göre raporlanması,
- 10 yıldan uzun süren davaların takibi ile rapor hazırlanması,
- İstinaf mahkemelerinin daire görevlerine göre ortalama iş ve kadro sayıları ve ihtiyaç analizinin yapılması,
- Hedef süreye uyumun mahkeme türlerine ve bölgesine göre raporlanması,
- Yargıda yapay zeka kullanımına yönelik çalışmalar,
- CEPEJ Çalışmalarının takibi,
- 2024 yılında yapılan çalışmaların 2025 verileriyle yeniden güncellenmesi planlanmaktadır.

